

Kritisch rapport windturbines valt slecht bij provincie

2 december 2025

In dit artikel geven wij een inkijkje in hoe intern bij een overheidsinstelling, in dit geval de provincie Gelderland, van gedachten wordt gewisseld over een kritisch rapport over de bouw van windturbines als onderdeel van de energietransitie.

WOO-verzoek geeft inkijkje bij provincie

Medio dit jaar werd op basis van een WOO-verzoek een aantal document en e-mails vrijgegeven over de interne bespreking van voornoemd rapport. Het gaat

hier om dat deel van de interne communicatie en overwegingen die via e-mail of andere documenten zijn vastgelegd. Mondelinge uitlatingen zijn uiteraard niet beschikbaar, wat betekent dat de vrijgegeven documenten, veelal e-mails, maar een deel van het interne gesprek weergeven.

Daar komt nog bij dat documenten die een 'persoonlijke mening' weergeven of 'bij openbaarmaking het goed functioneren van de provincie schaden' niet beschikbaar zijn voor een WOO-verzoek. De hier besproken documenten stammen uit het laatste kwartaal van 2024, tenzij anders vermeld.

Met dit artikel wordt inzicht geboden in hoe een extern, in dit geval een kritisch, document binnen de muren van het provinciehuis wordt besproken. EZAZ geeft geen oordeel over de vraag wie 'gelijk heeft'. Wel biedt het artikel inzicht in de oordeelsvorming binnen een provinciale overheid.

Dit is een verkorte versie. Het hele artikel is als voor jaarleden van EZAZ als PDF te downloaden in [ons Archief](#).

Het 'Windmolendrama'

[Het windmolendrama](#) is een rapport geschreven op basis van een onderzoek van Elze van Hamelen, onderzoeksjournalist met een achtergrond in de duurzaamheidssector.

Opdrachtgever voor het rapport is Clintel, een kritisch bureau aangaande de claims rondom de staat van het klimaat.

Clintel over het rapport: *"Het rapport schetst een tamelijk schokkend beeld over de plaatsing van windmolens (de auteur spreekt liever van industriële windturbines omdat die woorden beter de omvang van deze gevaartes dekken). Op vrijwel alle fronten gaat er volgens Van Hamelen veel fout bij de bouw en plaatsing van windmolens. Het belangrijkste is wel dat de geluidsnormen in Nederland absoluut niet beschermend zijn voor omwonenden met als gevolg dat nu al duizenden mensen opgezaagd zijn met slaapproblemen en gezondheidsklachten. Het rapport eindigt met een oproep om geen nieuwe windmolens meer te gaan bouwen zolang er niet meer duidelijkheid is over de gezondheidsschade bij de bevolking en over de impact op milieu en biodiversiteit."*

WOO-verzoek

Een bij EZAZ onbekende aanvrager dient een WOO-verzoek in om na te gaan hoe het rapport binnen een provincie, in dit geval Gelderland, is ontvangen, hoe ambtenaren erop hebben gereageerd. Is het rapport serieus genomen of als niet van belang terzijde geschoven?

Ofschoon de energietransitie internationale duurzaamheidsafspraken volgt, kunnen Nederlandse overheden nog wel degelijk een eigen invulling geven aan deze transitie, die een van velen transities is.

De provincies spelen bij het aanwijzen van gebieden waar windturbines (een passender term dan 'windmolen' die bij de Zaanse Schans staan) een belangrijke rol.

Het Clintelrapport schets een kritisch beeld van de grootschalige plaatsing van windturbines die hun steeds toenemende hoogten (momenteel tot 280 m tiphoogte) steeds meer invloed uitoefenden op hun omgeving.

AI-checkt de claims van het Clintelrapport

Uit de vrijgegeven documenten, die veelal uit e-mails bestaan tussen ambtenaren, blijkt dat de eerste check van het rapport is gebeurd door gebruikmaking van een AI-tool.

Hierbij schrijft een ambtenaar *"Met AI moet je natuurlijk oppassen en zelf zaken goed checken, maar dit geeft toch ook wel een bijzonder goed en onderbouwd overzicht n.a.v. een vaag over de claims in Het Windmolendrama. Indien gecheckt dus te vertalen naar de helpdesk/ FAQ's."*

Ofschoon het besef bestaat dat een controle met AI je *"natuurlijk moet oppassen"* worden de uitkomsten uiteindelijk toch als geloofwaardig aangenomen.

Een ambtenaar schrijft: *"dat het model "zelf" vond dat er geen enkele claim (van het Clintelrapport, red.) juist is."*

Een dergelijk resultaat zou toch fronsende wenkbrauwen moeten oproepen. Immers is er werkelijk geen enkele claim juist? Maar het roept geen achterdocht op, want het bevestigt het beeld waar men naar op zoek is: bevestiging dat het

overheidsbeleid juist is, want AI zegt het.

Een andere ambtenaar reageert met scepsis: *“Dank je, interessant maar het voelt voor mij ook altijd wat gevaarlijk om zo aan de slag te gaan. Vereist i.i.g. handwerk om het goed te checken. Maar leuke en wellicht bruikbare ingangen.”*

De beoordelende ambtenaren doen na het lezen van het kritische rapport een oproep vanuit de provincie om *“zo snel mogelijk en zo veel als nodig windmolens op land te plaatsen”*. Ondanks de vele tegenwerpingen, de technische beperkingen, de niet te bewijzen claim van een bijdrage aan het klimaat.

De analyse van de interne communicatie levert een ontluisterend beeld op van overheidsorganisatie die erop gericht is een agenda uit te voeren en critici zoveel mogelijk buiten de deur te houden. De overheden hebben het geluk dat de mainstream media, in het bezit van enkele grote investeerders, een handje helpen bij het handhaven van de benodigde narratieven.

De hele analyse (10 pagina's) van de interne communicatie is voor jaarleden (Goud) gratis te downloaden in [ons Archief](#).